

Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XXV. évfolyam 2020/3. szám Reformáció

„Mi előre jól akarunk lakni és mindennel betelni, mielőtt az éhínség és szükség ránk szakadna, és a bekövetkező ínségre és nyomorúságra már előre ellátjuk magunkat tartalékkal, hogy Istenre és az ő cselekedetére sohase kelljen rászorulnunk.”

Luther Márton: *Magnificat*

„*Más alapot senki sem vethet a meglévön kívül, amely a Jézus Krisztus.*” (1Kor 3,11)

Ez a reformáció ünnepének Útmutatóbeli igéje. Az alap, az alapozás nagyon fontos – akár házat építünk, akár életünk alakulását, irányát szeretnénk meghatározni. De még a tudást is meg kell alapozni. Jól tudjuk mi az eszünkkel, hogy nekünk is erre az alapra kell, kellene építeni életünket. Minden nap, mert ez az építkezés nem egyszeri, hanem minden egyes nap újra kell kezdeni. Mi azonban mégis ide-oda állunk. Már nem is alap, hanem talapzatok, pódiumok, ahova vágyakozunk.

Van egy gyermekjáték: körben ülnek a gyermekek. Valaki középen áll, s elkiáltja magát: „*Szél fújja azokat, akik szókék!*” Akkor a szókék felpattannak, és egy másik helyre igyekeznek átülni. Közben a kör közepén álló is igyekszik leülni. Ebből óriási szaladgálás, tülekedés lesz, mert mindenki széket szeretne, s abból eggyel kevesebb van, mint ahányan játszanak.

Hát ez jutott eszembe: az igazi alap nélkül mi is ilyen szélfúttá emberek vagyunk, s tülekszünk, szaladgálunk, hogy megtaláljuk a helyünket. Pedig a helyünk megvan azon az alapon, amely a Jézus Krisztus. Mit is jelent az, hogy az életemet minden nap Krisztusra alapozom?

Reggel bekapcsolom a telefonomat. Elolvasom a napi igét. Szeretem, mert lelkésztestvérek személyes gondolatai, üzenetei segítenek az ige továbbgondolásában. Megalapoztam a napomat. Aztán jöhetnek a hírek. S ez már nem jó. Pál apostol írja a második Timóteus levélben, hogy az embereknek viszket a fülük az idegen tanításokra. Igen sokszor

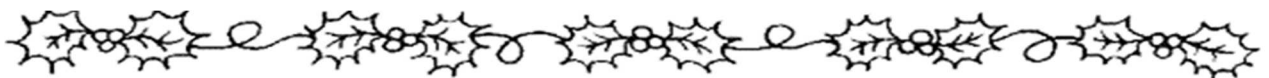
érezem, hogy szinte viszket az ujjam, hogy odakattintsak a hírekre. S ha ezt megteszem, megteszed testvérem, már más alapra is helyezted a napodat, az életedet. Az ige helyét már el is foglalta a rengeteg, sokszor ostoba ál- és rémhír. Hatalmába kerít, s félelemmel tölt el. A félelem pedig megbénít, eltávolít, falakat húz, lehúz.

Nem szabad attól félni, hogy rosszul informáltak leszünk vagy lemaradunk valamiről. Ami fontos és szükséges, az úgy is elér bennünket. De erről az alapról indulni, hogy tele vagyunk hamis információk miatti félelemmel, ez biztos kudarc és összeomlás.

Jézus a kősziklára épített ház példázatában is erre hívja fel a figyelmünket. S az erről szóló gyermekdal is arra biztat, hogy: „*Te építsd házadat Krisztusra...!*” Ezt az óriási ajándékot találta meg Luther a Szentírásban. Ezt az alapot tette újra a lábunk alá a Szentlélek munkája által. Ezt próbálja a reformáció üzenete ma is a szívünkbe harsogni, hogy nincs más út, csak a hit útja. Az a Krisztusba vetett hit, hogy kereszthalálával, feltámadásával utat nyitott egy örök hazába: „*Az igaz ember pedig hitből fog élni.*” (Rm 1,17)

Ez a keresztyén hit szíve közepe. E nélkül a bizonyosság nélkül a hited nem keresztyén hit. Azonban ez a bizonyosság olyan békességet, bátorságot, félelem nélküli életet ajándékozik, amely biztos alap. Mert más alapot senki sem vethet a meglévön kívül, amely a Jézus Krisztus. Ámen!

Bencéné Szabó Márta

Reformációi köszöntés

A Budavári Gospel Kórusnál nyár óta tanulunk egy dalt, amely így kezdődik:

Order my steps in your Word... – Igazgasd lépteimet az igédhez!

Ez az imádság erősödik a szívemben! Reformáció azért lehetett, és így evangélikus egyházunk is azért él, mert a reformátorok gondolataikat és lépéseiket az Isten Igéjéhez igazították.

Azt kívánom, hogy gyülekezetünk, mint a reformáció népe, élje át azt a vágyat, hogy Isten igéje legyen lépéseink és gondolataink medre!

Így újítsa meg Isten Szentlelke életünket és közösségünket!

Bence Imre igazgató-lelkész

Az egyház megújulásáról...

Személyes vallomással kell kezdenem. Nagyon megviselt a kijárási korlátozás. Az otthonlét nem nyugalmat hozott, hanem az elmémbe való kellemetlen bezártságot, a gondolataimmal való gyötrelmes együttlétet. Az agyam – a külső ingerek, a hétköznapiak, barátok és a munka jól megfogható valósága nélkül – egyre inkább az ellenségemé vált. Tekert, megfeszült, célt keresett... És talált is. De nem jó helyen. Magam körül, magamban.

Imádkoztam, kerestem felfelé az utat. Nem ment. Kerestem az Urat. Nem értem el. Próbáltam a szépet és jót látni. De csak szorongást és félelmet találtam. Az elmém bezárt, a foglya lettem. Az élet eközben persze írta a maga forogatókönyvét, és napirendre tűzte a feladatait. Elalvás előtt így sok minden kavargott bennem: évszámok, nevek, elméletek – a vizsgákra...

És egy este – a kimerültség és levertség egy, az ember által meg nem választható pontján – történt valami, amitől megmagyarázhatatlan boldogság fogott el. Egy képsor jelent meg a lelki szemeim előtt, ami Isten teremtő művét mutatta meg keresztyénységünk építésében. Azt a működést, ahogyan az Úr az emberi *elmét* a maga tökéletlen tökéletességében mozgatta. A szemem előtt – mint egy mozivásznon – fonódott össze a Csoda. Az Úr akaratának és az emberi elmének közös csodája: az a tervezettség, melynek megteremtésére a mi emberi akaratunk képtelen; egyszersmind az a tervezettség, amelybe az emberi elme nagyszerűsége és termékenysége mégis szervesen bele van „kalkulálva”. Mert beszélhetnénk-e – a mai értelemben vett – kereszténységről, ha Jézus nem Isten választott népének tagja? Vagy beszélhetnénk-e kereszténységről, ha Pál és az evangelisták nem ismerik a görög gondolkodás mélységét? Aligha.

A választott nép hangosan és magasra kiáltó, ám korántsem hibátlan istenhite nélkül mit tudnánk az Úrról? A választott nép megfeszülő tépelődése nélkül mernénk-e kérdezni az Urat? A választott nép eltántorodása és bukásai, ám töretlen visszavágyódása nélkül bízhatnánk-e Isten kegyelmében? A választott nép folyamatos önvizsgálata nélkül, mely az Úrban tükrözeti saját magát, lennénk-e elég bátrak, hogy elismerjük: igen, alkalmanként elhagyjuk az Úr útját? Aligha.

A zsidóság istenhite, egyszerű költőisége, törvénytisztelete sem volt azonban elegendő ahhoz, hogy JHWH szava mindenkihez elérjen, hogy az Úr szava betöltse a világot – Napkelettől Napnyugatig.

Nem kérdés: ehhez a Megváltó Jézus kellett.

Az egyetemes üdvösségüzenethez, Jézus hatalmának hirdetéséhez az Úrnak is tolmácsokra volt (és van!) szüksége, akik – szó szerint és átvitt értelemben is – több nyelvet beszéltek; akik ismerték az adott korszakot, és annak meghatározó szellemi áramlatait; akik beszéltek az egyszerű nép nyelvét, és értették a

görög filozófia mélyrétegeit is. Tudvalévő, hogy a görög filozófia megítélése – a keresztyénység szempontjából – nagyon változatos. Voltak, akik azt állították, hogy Pál és a rendszerező gondolkodása nélkül Jézus tanítványi köre nem nőtt volna nagyobbra egy zsidó szektánál; míg mások a görög filozófiát Jézus tiszta igéjének megrontásával „vádolták”. De – hitünk szerint – a keresztyénység páratlan térhódítása nem történhetett másként. A keresztyénység egyszerre forradalmi és szelíd, lenyűgözően friss és folyamatosan megújuló, de rendíthetetlenül szilárd eszmerendszere – Isten akaratából, de az emberi képességek által – csakis a két gondolkodásmód kereszttetszetében születhetett meg. Egyszerre zsidó és egyszerre görög: így lett lenyűgözően „világraszóló” és mélységesen európai.

Jogosan merül fel azonban a kérdés: mindez hogyan kapcsolódik az egyház megújulásához? Miért írtam ilyen hosszan személyes érzésekről és 2000 évvel ezelőtti „ügyekről”? A válasz egyszerű. Egy személyben nem tudok – nem is tudhatok – választ adni arra a komplex kérdésre, hogyan és milyen módon kell megújulnia az egyháznak. A teológia története alapján viszont szépen felfejthető a „kötelező haladási irány”.

Az egyház nem létezik és soha nem is létezett légtüres térben, vagyis az egyháznak figyelembe kell venni a mindenkori jelent. És ettől a jelenkortől nem kell félnie. Az egyetemes egyház 2000, 1500 vagy akár 500 éve, a reformáció idején is a jelenkor valóságában és eszmei áramlatai között működött. Pál és a tanítványok élete, tanítása szorosan összefonódott a görög filozófiával; Luther küzdött a korszakot szellemileg működtető arisztotelészi ideákkal, de már kopogtatott az ajtón a humanizmus is; a mai kor embere pedig – jobb híján – szembesülni kénytelen a posztmodernitás eklektikus filozófiájával. Féljünk tőle? Rejtőzzünk el? Bújjunk a pad alá, hátha csak a szorongásaink szülik a „sötét alakot” a jelenkor falán? Semmiképp.

Meggyőződésem, hogy az egyház – ahogyan a történelem során mindenkor – állja a sarat, és képes a szellemi küzdelemre. Méghozzá úgy, hogy miközben találkozik, szembenéz és beszél, nem érzi azt, hogy identitásának árulójává válik. Ahogyan azt sem, hogy a jelenkor eszméje a legyőzendő ellenfél, az életére törő ellenség, a démon, amit el kell pusztítani. Sőt. Az egyház képes arra, hogy a mindenkori szellemi áramlatokban meglássa a fejlődés, az előrelépés lehetőségét.

Nem tartom tehát a markomban a bölcsek követ. Hitem szerint a feladatunk mindössze annyi, hogy elfogadjuk: „*az Úr csodásan működik, de útja rejtve van*”; elhiggyük, hogy ezen az úton egyedül Ő képes vezetni az emberi szívet és *elmét*, amiről biztosan tudhatjuk, hogy az távolról sem börtönünk, hanem a Jézus felé – és Jézus által a világra is – kinyíló kapu.

Sárik Eszter

Úrvacsora: egység és közösség

VEDD ÉS OLVASD

Különleges, eddig nem ismert körülmények közé kerültünk az „aktuális vírus” miatt. A járványügyi helyzet hitgyakorlásunkat is próbatételek elé állítja. Menjek-e istentiszteletre, gyülekezeti közösségbe? Vegyek-e úrvacsorát? – talán ilyen kétségek is megmozdultak bennünk. Sajnos még a hívő lélek belső, természetes közösségi igényét és vonzódását is eltompíthatják a kívül gyorsan váltakozó szabályok, óvintézkedési mizériák, és a gondolatainkba a tömegjelenség pszichés erejénél fogva betörő, ám sokszor túl is dimenzionált félelmek és szorongások.

Az egyházunk által, a katolikusokkal szinkronban meghirdetett és prolongált *Úrvacsora évében* különösen is érdekesek lehetnek Luthernek az úrvacsorával kapcsolatos tanításai. Az egyik tematikus prédikációjából adok most egy kis ízelítőt – remélve, hogy akár úrvacsorabőjtőt tartunk, akár hetente járulunk a szentséghez, lelkünk bizodalmanak megerősítésére szolgálhat Isten ajándéka iránt.

Luther azt írja, hogy a szentségnek három része van. „Az első a szentség, vagyis a jel; a második ennek a szentségnek a jelentése; a harmadik pedig az erre a kettőre vonatkozó hit. A szentséget, vagyis a jegyet meg kell kapnunk, vagy legalábbis kívánnunk kell, hogy használhasson, jóllehet manapság nem adják a népnek mindkét alakját (ostya és bor) mindennap, miként hajdan.” Luther hadakozott kora egyetemes egyházi felfogásával szemben azért, hogy az úrvacsorát ne csak egy szín (ostya), hanem ismét két szín alatt osszák ki: „...az volna a szentséghez méltó és helyes, ha a színét és alakját nem töredékesen és részben, hanem egészen adnák.” Ez aztán az ő tanait követő gyülekezetekben meg is valósult. Így jeleníti meg a hívek teljes és osztatlan egységét Krisztus teste és vére által.

Különösen is nagy erővel és újként hatottak rám azok a tanítási tételek, amelyek az úrvacsora közösséget teremtő erejéről és küldetéséről szólnak. Ezeket azért is fontos hangsúlyozni, mert egy olyan korban élünk, amikor az individualizmust, az egyén szerepét túlértékelik a közösséggel szemben; ahol a „maga módján vallásosság”, a külön bejáratú hitgyakorlás a trendi, és ezért elszunnyadhatnak a közösségben rejlő szellemi és lelki erők. Például: „Ennek a szentségnek a jelentése vagy eredménye az összes szentek közössége. Ezért nevezik általában... *communiónak* is, azaz magyarán: közösségnek. A latin *communicare* pedig a közösség elfogadását jelenti, amire magyarán azt mondjuk: az oltáriszentséghez járulni. Ennek az az értelme, hogy Krisztus a szentekkel (értsd: élő és már hozzá ment hűvekkel) együtt egy lelki testet alkot, amiképpen egy város népe is egy közösség és test, s minden egyes polgár a másikkal és az egész városnak a tagja.”

Később ezt így folytatja: „Ez a közösség abban áll, hogy Krisztus és szentjeinek minden lelki javában részesül, s ezeket velük együtt birtokolja az, aki ezt a

szentséget veszi, viszont minden szenvedés és bűn is közössé válik velük. Eképpen a (Krisztus) szeretete szeretetet ébreszt, és egyé tesz.”

Amikor Luther a szentség szerzésének szavait felidézi (Lk 22,19-20), akkor ezt az előzőek fényében így magyarázza: „*Mintha (Krisztus) ezt mondaná: »Én vagyok a fő, én akarok az első lenni, aki értetek adja magát, a ti szenvedéseketek és bajotokat a magamévá teszem, és helyettetek hordozom azért, hogy ti viszont velem és egymással is így tegyetek, hogy így bennem és velem minden közössé legyen... és emlékeztessétek egymást arra, hogy mit tettem és tesztek értetek, hogy így erőt nyerjete, s egymást ekképpen hordozzátok.«*”

Az úrvacsorának tehát komoly egyházi-közösségi nézőpontja is van. Különösen is józan figyelmeztetésül hangzanak ezek a szavak akkor, amikor fizikailag távolságot kell tartanunk egymástól: nehogy ezzel a külső megkötéssel egy lelki-szellemi távolságtartást vagy távolodást igazoljunk Krisztus közösségén belül. Ez ellentmondásos lenne.

„*Krisztus azért is kívánja, hogy gyakran élvezzük a szentséget, hogy róla megemlékezzünk, és az ő példája szerint gyakoroljuk magunkat ebben a közösségben. Mert ha az ő példáját nem elevenítenénk fel, a közösségről is csakhamar megfeledkeznénk, amint – sajnos – most is látjuk. Hiszen bár sok misét tartanak, de a keresztény közösség, amelyet prédikálni, gyakorolni és Krisztus példáján szemléltetni kellene, egészen le hanyatlík, annyira, hogy már végképp nem tudjuk, mire is való ez a szentség, és miként kell vele élni.*”

A közösségvállalás Krisztus értünk való odaadásából fakad: „...azon légy, hogy te is mindenkinek add át magadat közösségre, és senkitől ne különülj el gyűlölettel vagy haraggal, mert a közösségnek, szeretetnek és egységnek ezzel a szentségével nem fér meg a viszálykodás és szakadárság. Mások hibáit és szükségét a szívedre kell vened, mintha azok a tied lennének, és minden képességedet latba kell vetned, úgy, mintha ez viszont az övék lenne, amiképpen Krisztus teszi ezt veled ebben a szentségben.”

Végül álljon itt egy buzdítás is reformátorunktól: „*Ha jól gyakorlod és erősíted magad ebben a hitben, meg fogod tapasztalni, micsoda örömteljes, gazdag menyegzői lakomát és jólétet készített számodra az oltáron a te Istened. ...me glátod mi az a menyegző, amelyre Isten leölette ökreit és hízlalt állatait, amint az evangéliumban olvassuk (Mt 22,2-14), akkor szíved igazán szabaddá és biztossá, erőssé és bátorrá lesz minden ellenséggel szemben (értsd: ördög, világ, saját testünk és rossz lelkiismeretünk ellen). Mert kicsoda félne bármilyen bajtól akkor, ha bizonyos abban, hogy Krisztus minden szentjével együtt mellette áll és vele részesedik minden dolgában, jóban és rosszban?*”

Péter Zoltán

Felújítási munkálatok a kápolnában

A kápolnában rendezett gyülekezeti alkalmak résztvevői már több éve tapasztalhatták a padló felújíkosodását, az alkalmanként érezhető penészszagot, és kénytelenek voltak hozzászokni az ideiglenes szőnyeghez is. Az alsó sori hittantermekben fali nedvesedés és festéklepergés volt megfigyelhető.

Gyülekezetünk 2019 tavaszán S. Asztalos Éva okl. építészmérnököt, műemléki épületdiagnosztika-szakértőt bízta meg a padló penészedésének kivizsgálásával, és a helyreállítás módjára való javaslatlással.

A budai Várhegy geológiájában meghatározó hőforrások miatt az épületet a talaj felől jelentős páratartalék ér. A vizsgálat kimutatta, hogy a kapillárisan alulról és oldalról beszivárgó nedvesség útját a kápolna oldalfalába a korábbi, 2000-ben és 2015-ben elvégzett épületszigetelési beavatkozások részben ugyan elzárta – ennek és a „lélegző” vakolatnak köszönhetően a kápolna belső falai immár évek óta szárazak –, de a nedvesség sajnos a vízzáró padlóburkolat irányába keresett utat. A tanulmány a probléma hosszú távú megoldásához javasolta a padló visszabontását a kápolna alatti hittanterem boltozatos födémjéig, majd a boltozat nyakában injektálásos technológiával a kápolnafalakat leszigetelését, a boltozat száraz perlittel való feltöltését. Az új padló alatt vízzáró réteget és egy átszelő réteget is el kell helyezni.

A szükséges munkálat tehát jóval nagyobb volt, mint egy egyszerű burkolatcsere, így a gyülekezet költségvetését jelentősen megterhelő beruházásra kellett felkészülnünk. A 20 millió forintos költséghez a Gusztáv Adolf Segély – külön forrásból, a Németajkú Gyülekezet közbenjárására – 7000 euróval (kb. 2,5 millió forint) járult hozzá. A fennmaradó tetemes összeg azonban így is gyülekezetünk költségvetését terheli. A 2019-es áldozati vasárnapon nagy örömünkre 2,2 millió forint céladomány gyűlt össze, amit ezúton is hálásan köszönünk az adakozó testvéreknek! Együttal kérjük a testvérek további támogatását is.

A feladatok elvégzésével a gyülekezet az ÉP-MED SZOLG. Kft-t bízta meg. A munkálatok idén májusban kezdődtek, és augusztus közepén zárultak le. Az építési beruházáshoz kapcsolódva új, mennyezetre integrált projektorvászón és projektor is beépítésre került, valamint egy, az alkalmak online közvetítését lehetővé tevő kamerabeépítési pont is ki lett alakítva.

A megújult kápolna reményeink szerint hosszú ideig kifogástalan állapotban fogja szolgálni alkalmainkat: ünnepi összejöveteleinket, a bibliaórákat, a nyugdíjas kört és a Mérték hittant, a Schütz Kórus próbáit, a Németajkú Gyülekezet istentiszteleteit és a Budavári Evangélikus Szabadegyetemet.

A kápolna szentelésére előreláthatóan az áldozati vasárnapunkon, 2020. október 18-án kerül majd sor Dr. Fabiny Tamás püspök szolgálatával.

Balczó Márton
presbiter, az építési munkacsoport tagja

Öten az oltár előtt!

Egy lelkész számára is nagy öröm az, ha felnőttek jelentkeznek keresztre és konfirmációra. A gyülekezet számára pedig még inkább, hogy növekszik a közössége. Ezt az örömet élhettük meg ebben az évben hatványozottan, hiszen a Fügefa alkalmaira egyre többen jelentkeztek olyanok is, akik keresztségre vagy felnőtt konfirmációra készültek. 2019 szeptemberétől minden második héten együtt tanulmányoztuk a Bibliát, és a Jézussal való találkozás evangéliumi példáit megismerve éltük meg mi is a találkozó örömét. Aztán jött a kényszerű szünet, és a szokásos húsvét hajnali istentisztelet is elmaradt. De a felkészülés online formában is folytatódott. Végül többek közül öten választották azt a nyár esti istentiszteletet, amelyen családias, de mégis meghitt ünnepi körülmények között készültünk fel.

Igehirdetésemben a békességre vezető út felismerésének fontosságáról szóltam, és azt a reményemet fejeztem ki, hogy ők öten – hárman keresztre, ketten pedig konfirmációra készülve – felismerték Jézusban a békességre vezető utat.

Először a keresztre került sor: *Gara Anna*, *Karger-Tóth Anita* és *Tauzin Tibor* testvérünk részvételével. Majd együtt énekeltük el a *Drága Szentlélek jöjj* kezdetű ifjúsági éneket, és ezzel az imádságos lelkülettel készültünk a konfirmációra, amikor is a megkereszteltek mellé *Sáry Lilla* és *Schneller Krisztián* lépett az oltár elé. Konfirmációjuk szép része volt, hogy mindannyian egy maguk által választott igéhez fűzött egyszerű gondolattal tettek biztosságot. Ezután személyes áldásban részesültek. A gyülekezet felügyelője, *Heinczinger Orsolya* köszöntőjét követően pedig liturgikus szavakkal is az úrvacsorához bocsátottuk őket. Az öt felnőtt egy-egy presbiter kíséretében térdelt először az oltárhoz. Öröm volt átélni alapos felkészülésüket, és a személyes vallomásaikból is kiviláglott, milyen komolyan veszik Isten ígését.

Legyen életükön áldás és legyen életük döntése egyfajta példa azoknak, akik még vágyódnak a Krisztussal való közösség megerősítésére.

A Fügefa alkalmaira várjuk azokat, akik felnőttként keresztségre vagy konfirmációra készülnek, és azokat is, akik egy interaktív bibliatanulmányozás révén vágnak elkötelezettebb Istenhittre.

Bence Imre

Konfirmációi vallomások

Gara Anna

Csupán törekedni tudok a következő ígére: „*Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.*” (Mt 5,16) Tavaly, az adventi időszakban kaptam ezt az idézetet, istentisztelet után. Számomra azóta is nagyon sokat jelent a sokrétű jelentéstartalma miatt. Szól a körülöttünk élő emberekről és szól Istenről. Kifejezi számomra, ahogy szeretném azt a sok szeretetet, ami felém árad, a tőlem telhető módon viszonzni.

Karger-Tóth Anita

Isten azt mondja Ézsaiás könyvének 46. fejezetében: „*Hallgassatok rám, Jákób háza és Izráel házának minden maradéka, akiket magamra raktam anyátok méhétől fogva, és hordoztalak születésetek óta; Vénsegetekig én vagyok az, és megőszülétekig én visellek; én teremtettem és én hordozom, én viselem és megszabadítom.*” Én ezért szeretnék hálát adni Istennek, hogy mindig, minden pillanatban velem van – ahogy Jézus mondta, velünk marad a világ végezetéig. Nem csupán a tenyerén hordoz, hanem azt mondja ebben az igeversben, amit régóta kedvelek, hogy magára rakott minket. És ez nemcsak akkor van így, amikor közel érzem magam Istenhez, hanem akkor is, amikor éppen távol. Abban bízom, hogy a mai naptól fogva inkább közel fogom magam érezni Istenhez, és nem távol.

Sáry Lilla

A választott ígém Lukács evangéliumából:

Amikor egyszer nagy tömeg vette körül és a városokból tömérdek nép zarándokolt hozzá, mondott egy példabeszédet: „Kiment a magvető, hogy elvesse a magot. Vetés közben néhány szem az út szélére esett. Eltaposták, és az ég madarai felcsipegették. Más szemek köves talajra hullottak. Kikeltek, de aztán elszáradtak, mert nem kaptak elég nedvességet. Ismét más szemek szúrós bogáncs közé hulltak. A szúrós bogáncsok velük együtt nőttek, és elfojtották őket. A többi mag jó földbe hullott, kikelt és százszoros termést hozott.” Amikor befejezte, fölemelte a hangját: „Akinek van füle a hallásra, az hallja meg!” Tanítványai megkérdezték, hogy mi a példabeszéd értelme. Így válaszolt: „Nektek megadatott, hogy megismerjétek az Isten országának titkait, de a többieknek csak a példabeszédek szólnak, hogy nézzenek, de ne lássanak, halljanak, de ne értsenek. Ez a példabeszéd értelme: A mag az Isten szava. Az útszélre hulló szemek azok, akik meghallgatják a tanítást, de aztán jön az ördög, kitépi szívükből, nehogy higgyenek és üdvözüljenek. A köves talajba hulló szemek azok, akik meghallgatják s örömmel fogadják a tanítást, de nem ver bennük gyökeret, így aztán a kísértés idején hűtlenné válnak. A szúrós bogáncs közé hulló szemek azok, akik meghallgatják, de később az élet gondjai, javai és élvezetei meggátolják őket fejlődésükben, ezért termést már nem hoznak. A jó földbe hulló szemek azok, akik tiszta és jó szívvel hallgatják a tanítást, meg is tartják és kitartásukkal gyümölcsöt teremnek.

Ehhez annyit teszek hozzá, hogy igyekszem és törekszem arra, hogy a hitem a jó földbe hulló mag példájával legyen hasonlatos.

Schneller Krisztián

János evangéliumából választottam egy hozzám közel álló és szeretett igehelyet, amely a keresztséghez és a konfirmációhoz is kapcsolódik, és benne az Isten Lelke által történő újjászületés örömteli eseményéről beszél Jézus Nikodémusnak.

„Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába. Ami testtől született, test az, ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újjonnan kell születnetek. A szél fúj amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod honnan jön és hová megy: úgy van mindenki, aki a Lélektől született.” (Jn 3,5-8)

Hálát adok Uram, hogy a gyermekkori keresztséget követően elvezettél egyházadhoz családommal együtt. Megmutattad, milyen a hit megélése egy gyülekezet közösségében, és hogy e közösségben maradhatunk meg igazán Krisztusban. Kérlek Uram segíts, hogy a jövőben is megálljak a hitben és Jézus szeretetében, ezáltal a Te szeretettedben is megmaradhassak! Köszönöm! Ámen

Tauzin Tibor

Hosszú utat jártam be, amíg elértem ma idáig, hogy megkeresztelkedjek és konfirmáljak. Sokáig voltam bizonytalan, és hasonlóan vélekedtem, mint ahogy a Prédikátor Könyvében is megjelenik: „*Ahogy nem ismered a szél útját vagy a csontok formálódását a terhesség asszony méhében, éppúgy nem ismered Isten munkáját, aki mindent alkotott.*” Idővel azonban rádöbbenem a hit fontosságára, és hogy tudás sem létezhet hit nélkül. Mostani érzéseimet és gondolataimat talán Ézsaiás próféta fejezi ki a legjobban, aki ezt írja:

„Keressétek az URat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van! Hagyja el útját a bűnös, és gondolatait az álnok ember! Térjen az ÚRhoz, mert irgalmaz neki, Istenünkhöz, mert kész megbocsátani. Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – úgy szól az ÚR. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak utaim a ti utaitoknál, és gondolataim a ti gondolataitoknál. Mert ahogyan az eső és a hó lehull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, termővé és gyümölcsözővé teszi; magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, ilyen lesz az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem. Bizony, örömmel vonultok majd ki, és békességben vezetnek titeket. A hegyek és a halmok vígan ujjonganak előttetek, és a mező fái mind tapsolnak. A tövis helyén boróka nő, a csalán helyén mirtusz nő. Az ÚR dicsőségére történik ez: örök jelként, amelyet nem lehet eltörölni.”

Szeretnék tehát hálát adni azért, hogy most itt lehetek, és köszönetet mondani mindenért. Köszönöm neked Uram!

Eseménynaptár – 2020. Reformáció

A járványhelyzet miatt programjaink változhatnak, ezért kérjük, kövesse figyelemmel honlapukat is, vagy alkalmak előtt érdeklődjön telefonon a Lelkészi Hivatalban!

Október 1. csütörtök

18.30 – Sarokkő és Tsai alkalom – az eddigi Sarokkő tanfolyamok résztvevőinek

Október 3. szombat

16.00 – Konfirmációs vizsga a templomban
18 konfirmandus bizonyásgtéléte

Október 4. Hálaadó vasárnap

Istentisztelet a szokott rendben

11.00 – Konfirmációs istentisztelet

A járványhelyzet miatt a konfirmációi istentiszteletre csak a konfirmandusok regisztrált családtagjait és a presbitereket várjuk!

Az istentiszteletet élőben közvetítjük a Budavári Evangélikus templom és Gyülekezet YouTube csatornáján, amelyre kérjük, hogy minél többen iratkozzanak fel! A közvetítés linkjét előzetesen meg tudjuk küldeni azoknak, akik az elektronikus körlevelünkre feliratkoznak!

Mindenki mást arra kérünk, hogy ezen a vasárnapon vagy a 9 órakor vagy a 18 órakor a Bécsi kapu téren tartott, illetve a 9 órakor a Budagyöngyén lévő istentiszteletre jöjjenek!

16.00 – Családos délután – kisgyermekes családok találkozója. Jó idő esetén a családos találkozó keretében egy kis „baba-barát” szabadtéri programot tervezünk!

18.00 – Orgonazenés áhítat – *Bán István*

Október 6. kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Presbiteri gyűlés – A gyűlést Budagyöngyén, a kápolnában tartjuk

Október 7. szerda

19.00 – Fügefafa – Középgenerációs interaktív hit-tan és közösségi alkalom

Október 10. szombat

10.00 – Országos Evangelizáció a Deák téren – Regisztráció szükséges!
Programok 9.40-15.00, közben 12.45-kor szerény ebéd

15.00 – Istentisztelet úrvacsorával

Október 11. vasárnap

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet

19.00 – Fészekrakó – A házasságra készülő fiatalok közösségi, interaktív alkalma

Október 12. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem – *Ablonczy Balázs* történész a trianoni évforduló kapcsán tart előadást

Október 13. kedd

10.30 – Baba–mama kör

Október 15. csütörtök

17.00 – Kiállításnyitó – *Dr. Nagy Zoltán* festménykiállítását a Budavári Egyházközség és az MEE Gyűjteményi Tanács közös szervezésében nyitjuk meg a kápolnában

18.30 – Sarokkő és Tsai alkalom – az eddigi Sarokkő tanfolyamok résztvevőinek

Október 18. vasárnap

Áldozati vasárnap a templomszentelés évfordulóján – külön levelünket lásd a mellékletben

Istentisztelet a szokott rendben

11.00 – Az istentiszteleten a házaspárok megáldása

12.30 – A felújított kápolna megáldása – kávézás a kápolnában

18.00 – A Budavári Gospel Kórus születésnap koncertje *Vezess Igéddel!* címmel

Október 21. szerda

19.00 – Fügefafa – Középgenerációs interaktív hit-tan és közösségi alkalom

Október 25. vasárnap

Istentisztelet a szokott rendben

19.00 – kAlap – Férfikör találkozója

Október 27. kedd

10.30 – Baba–mama kör

Október 29. csütörtök

18.30 – Sarokkő és Tsai alkalom – Filmklub

Október 31. szombat Reformáció ünnepe

Istentisztelet 11.00 és 18.00 órakor lesznek

11.00 – *Duna TV* – Ünnepi istentisztelet közvetítése Nemescsóról. Igét hirdet: *Kalincsák Balázs*, a gyülekezet lelkésze

18.00 – Ünnepi istentisztelet és megemlékezés a református testvéreinkkel együtt

November 1. vasárnap

Istentisztelet a szokott rendben

16.00 – Családos délután – kisgyermekes családok találkozója – *Egy asztal körül...*

18.00 – Orgonazenés áhítat

November 3. kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Presbiteri gyűlés

November 5. csütörtök

18.30 – Sarokkő és Tsai alkalom

November 8. vasárnap

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet

19.00 – Fészekrakó – A házasságra készülő fiatalok közösségi, interaktív alkalma

November 9. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem –
Tervezett meghívott *Baritz Sarolta Laura*
nővér, közgazdász, a Sapientia és a Cor-
vinus egyetemi oktatója (egyeztetés alatt)

November 10. kedd

10.30 – Baba–mama kör

November 11. szerda

19.00 – Fügefa – Középgenerációs interaktív hit-
tan és közösségi alkalom

November 15. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben

November. 19. csütörtök

18.30 – Sarokkő és Tsai alkalom

November 22. vasárnap**Örökélet vasárnapja**

Istentiszteletek a szokott rendben

11.00 – Megemlékezés az elmúlt egyházi évben el-
hunytakról

November 24. kedd

10.30 – Baba–mama kör

November 25. szerda

19.00 – Fügefa – Középgenerációs interaktív hit-
tan és közösségi alkalom

November 29. vasárnap**Ádvent 1. vasárnapja**

Istentiszteletek a szokott rendben

11.00 – Konfirmandus csoport bemutatása

12.30 – Gyülekezeti kávézás a kápolnában

19.00 – kAlap – Férfikör találkozója

Rendszeres alkalmaink**Vasárnap**

11.00 – Gyermek-bibliaóra – ovisok,
alsósok és felsősök részére

12.00 – Gyülekezeti kávézás – a hónap utolsó va-
sárnapján

16.00 – Családos délután – hónap 1. vasárnapján

18.00 – Orgonazenés áhítat – hónap 1. vasárnapján

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet – hónap 2. va-
sárnapján

19.00 – Fészekrakó kör – közösségi jegyesoktatás –
hónap 2. vasárnapján

19.00 – kALAP Férfikör – hónap utolsó vasár-
napján

Hétfő

17.00 – Gyülekezeti bibliaóra Budagyöngyén

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem –
hónap 2. hétfőjén

Kedd

10.30 – Baba-mama kör –hónap 2. és 4. keddjén

18.00 – Presbiteri gyűlés – hónap 1. keddjén

18.00 – Gyülekezeti bibliaóra a Várban

19.00 – Gospel Kórus próbája a Sára teremben

Szerda

19.00 – Schütz Kórus próbája a kápolnában

19.00 – Fügefa –interaktív bibliatanulmányozás a
középgeneráció számára – kéthetente

Csütörtök

10.00 – Imaóra és nyugdíjas beszélgetőkör

Péntek

17.30 – Mérték – többgenerációs hittanóra
hittan, konfirmáció, ifjúsági és szülők
beszélgetős köre

Kállai Roland

Az első hittantáborom

A táborba kenuval érkeztem,

Az utat nagyon élveztem.

Mikor megláttam a stéget,

Elfogott a jó érzet.

Jött a családostás, de még előtte

Szépen kimentünk a mezőre.

Játék alatt megismerkedtünk,

A szúnyogok miatt egy percig sem

pihentünk.

Egy hosszú óra következett –

A családom nevének elmélkedek.

Majd visszamentünk a házba,

Hol megalakult a „Folyatlan Víz”

Pártja.

Másnap reggel, mikor felkeltem,

Igencsak meglepődtem:

Hová kerültem, én Istenem?

Ja, ez egy tábor! – Elfelejtettem...

Reggeli áhítat Fülöppel és Péterrel,

Csoportos beszélgetés a többiekkel.

Délután irány az úszás,

Illetve egy kis labdázás.

Vacsorára brassóival jól megteltem,

Utána áhítaton egy jót énekeltem.

Aztán néztünk egy pszichohorrort,

Melynek neve „Black mirror” volt.

Másnap reggel a teremben

Jakab bőrét felvettem.

Jött a csoportfoglalkozás,

Melyben volt egy kis nyomozás.

Sárkányhajó, foci, méta –

Ez volt a délutáni móka.

Fociban én lettem a gólkirály,

De azért Zoli is közel járt.

Csak szerdán nem volt svédasztal –

Helyette volt virsli ketchuppal.

Találkoztunk három újabb tanít-

vánnyal:

Mátéval, Bertalannal, Tamással.

Délután a strandon megjött az ihlet:

Ússzunk vissza! – Csak miért ne?

Egy kis kavarodás után

Úsztunk még egy oda-visszát.

Zászlós játék következett,

Hol Marciék csúnyán elverték.

Este a családdal a mezőn jártunk,

De a szúnyogok miatt sajnos leáll-

tunk.

Negyedik napja ébredtünk gitárra:

Imsi dalára törültem csipámat.

Három taggal bővült a zenekar,

Így vált egyre jobbá a háladal.

Míg a többiek sárkányhajón eveztek,

Én elkezdtem írni eme versemet.

Jött az éjszakai vetélkedő:

Utolsók lettünk, de megemészthető.

Most itt állok előttetek –

Ami picit sem kellemetlen...

Jövőre újra itt veletek,

Addig is: Isten veletek!

HA...

**Gyülekezeti munkaterv
a Budavári Evangélikus Egyházközség
2020-2021. munkaévére
Alapvetés**

Gyülekezetünk presbitériuma októberben fogja véglegesíteni az idei munkatervünket, melynek alapvetését, **Ha...** címmel szeretettel adjuk most közre. A teljes munkaterv a honlapon lesz olvasható.

Ha... Az elmúlt hetekben a legtöbb tervezéssel kapcsolatos mondatunk ezzel a szóval kezdődött: Ha... A teljes bizonytalanság lett a meghatározóvá, s a normális tervezést megfojtja a félelem, a bizonytalanság, és/vagy éppen az egészségi állapotunk alakulása. Ebben a közegben hosszú távú részletes tervet készíteni merészség. Mégis úgy döntöttünk, hogy úgy állítjuk össze a munkatervünket, mint a korábbi években. Örömmel és reménnyel tervezzük, de ha a helyzet úgy hozza, akkor elengedjük terveinket.

A 2020-as évet egyházunk az Úrvacsora évének nevezte ki, de a járvány miatt ezt 2021-re is kiterjesztette. Az egyházunk által összeállított munkatervi anyag is ezzel kapcsolatos: az *Egy asztalnál* címet viselő terv nagy hangsúlyt fektet az úrvacsorai közösségre. Mivel a mi bibliaóra-sorozatainkban már voltak úrvacsorával kapcsolatos témák, ezért tematikájába új gondolatok is belekerülnek majd.

Ha... Sok mondatunk kezdődik most ezzel a feltételeltséget jelző szóval. De vajon odafigyelünk-e Jézus szavaiban is azokra a mondatokra, amelyek így kezdődnek: Ha...

Fontosnak érzem, hogy ebben a helyzetben, amikor a bizonytalanság és a félelem lett úrrá sok-sok szíven, mi keresztyének hitvalló felelősséggel, nem a test szerinti gondolkodásban, hanem a Lélek szerint járva erősödünk. Az igehirdetésben, a tanításban és a pásztori szolgálatban szeretnénk ezeket a hangsúlyokat a mentalitásunkban érvényesíteni. Csak néhányat emelek ki a teljesség igénye nélkül:

Ha a mezők fűvét, amely ma van, holnap a kemencébe vetik, így öltözteti az Isten, nem inkább titeket, kicsinyhitűeket? Ne aggódjatok tehát... (Mt 6,30-31.a)
Olyan jó lenne, ha aggodalmaskodás nélküli hitre tudnánk vezetni a gyülekezet tagjait!

Ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és így szólnátok ehhez a vadfügefához: Szakadj ki gyökereztől, és gyökerezz meg a tengerben – az engedelmeskedne nektek. (Lk 17,5)

Olyan jó lenne, ha erre a merész hitre tudnánk hívni a gyülekezet tagjait!

Ha pedig a só megízétlenül, mivel lehetne ízét visszaadni? Semmire sem való már, csak arra, hogy kidobják, és eltapossák az emberek. (Mt 5,13)

Olyan jó lenne, ha a hitünk a krízisekben nem veszítené el másokat gazdagító jó ízét!

Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? (Mt 16,26)

Olyan jó lenne, ha a lelkünkben nem vallanánk kárt akkor, amikor testünket fenyegető veszélyekkel nézünk szembe!

Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába. (Mt 18,3)

Olyan jó lenne, ha ezzel a ráhagyatkozó gyermeki hittel tudnánk megélni keresztyénségünket!

Ha... A külső események függvényében változhat munkatervünk, de az **a programunk, hogy az eleven hit erősödjön a közösségünkön belül és a közösségünk szolgálata által, az ne változzon csak azért, mert testet veszélyeztető valóságok vesznek körül bennünket a világban.**

A diakóniai munkáról

Bajnóczi Attiláné, Ilke 2001-től gyülekezetünk diakóniai munkatársa. Szeretettel adjuk közre az ő leírását arról, miben tud segíteni azoknak, akik erre rászorulnak. Kérjük, hogy igényeiket a Lelkészi Hivatal felé jelezzék. Diakóniai munkatársunk előzetes egyeztetés után illeszti munkarendjébe az új jelentkezőket. Munkatársuk alapfeladatait a gyülekezet finanszírozza. Adományokat a diakóniai munka fejlesztésére köszönettel fogadunk!

Alapfeladatom a gyülekezethez tartozó idős testvérek ellátása. Látogatásaim során a következő feladatokban tudok segítséget nyújtani:

- Reggeliztetés, ebédtetés. Az étel előkészítése, melegítése, tea főzés, mosogatás, a pohár, tányér, evőeszköz elpakolása. A konyha felseprése, a kuka kiürítése.
- Ruhák bekészítése a mosógépbe, teregetés, ruhák beszedése. Ágyneműcsere.
- Segédkezés tisztálkodásnál, fürdésnél. Hajmosás.
- Napi, heti gyógyszer kiadagolás.
- Háztartási munkák: bevásárlás, viráglocsolás, villanykörte cseréje, gombfelvarrás, apróbb ruhajavítások.
- Ügyintézesek: orvoshoz kísérés, gyógyszerek kiváltása, postán csekkek feladása.
- Mentális segítségnyújtás: közös imádság, felolvasás (Biblia, lelki olvasmányok), beszélgetés.
- Élethelyzetek: gyomorkímélő, gyorsan, egyszerűen elkészíthető ételek főzése (pl. rántott leves, pirítós), cipőfűző bekötése.

Feladataim közé tartozik továbbá a húsvéti és karácsonyi szeretetsomagok elkészítésének, és az idős, rászoruló testvérekhez történő eljuttatásának megszervezése is.

Bajnóczi Attiláné, Ilke

Trianon hatása az evangélikus egyházra

Trianon traumája nemcsak a magyarságra, mint nemzetre nyomta rá bélyegét, hanem a Kárpát-medencei evangélikusságra is. Fontos tudni, hogy az első világháború idején két párhuzamos evangélikus egyházszerződés működött Magyarországon: az egyik az erdélyi szászokat összefogó, a másik az ország többi evangélikusát tömörítő „Egyházegyetem” volt. Ez utóbbi nemzetiségileg igen vegyes volt: nagyjából egyharmad-egyharmad részben alkották magyar, német és szlovák nyelvű gyülekezetek. A katolikus után tehát az evangélikus volt a legsokszínűbb egyház.

A trianoni döntés következtében a jóval 1 millió feletti tagot számláló egyházunk létszáma kevesebb, mint felére esett vissza. A döntően szlovákok és németek lakta területek elcsatolása révén Csonka-Magyarországon 69 százalékban magyar többségűvé vált az evangélikus egyház, ezzel párhuzamosan 6,4 százalékról 6,7 százalékra nőtt a magukat evangélikusnak vallók aránya az összlakosságon belül. Ugyanakkor a relatív növekedés ellenére ekkor alakult ki az a máig tartó szórványállapot, hogy a domináns katolikus (66%) és számottevő református (21%) felekezetek mellett viszonylag csekély súlya maradt az evangélikusságnak. Szintén rosszul érintette egyházunkat a méltán híres oktatási intézményrendszerének szétzilálása. Az 1912-es állapotokhoz képest a közép- és felsőfokú oktatási intézmények csak 38 százaléka maradt Kis-Magyarországon. Különösen nagy érvágás volt a három lelkészképző intézetből (Eperjes, Pozsony, Sopron) kettőnek a határon kívül rekedése.

A statisztikai mutatók mellett fontos szót ejtenünk az emberi sorsokról is. Számos értelmiségi, hivatalnok vagy lelkész települt át – önként vagy kényszerből – az elcsatolt területekről Kis-Magyarországra. Ilyen volt Sziklay Szeréna, a Magyar Hírszekegy szerzőjének esete is, aki evangélikus kisnemesi család sarjaként Felvidékről költözött át.

Budavári gyülekezetünkben az 1920-as év egyébként más okból kifolyólag is vízváltó volt: Scholz Gusztáv negyvenöt évnyi szolgálat után átadta helyét Varsányi Mátyás lelkésznek, aki 1942-ig látta el a lelképásztori teendőket.

Végül meg kell említenünk azt az örömteli tény is, hogy a két világháború közötti időszakban 64 evangélikus templom épült az országban. Környezetünkéből itt említhető a kelenföldi és a budafoki templom. Ezzel a számmal csak a türelmi rendelet kiadását követő évtized (1781-1791) templomépítési láza veszi fel a versenyt.

Kevesen tudják manapság, pedig a 100. évforduló kapcsán le kell szögezni, hogy a trianoni békeszerződés már nincsen hatályban. A második világháborút lezáró 1947. évi párizsi békeszerződés,

valamint az 1990-es években aláírt magyar-ukrán, magyar-román és magyar-szlovák alapszerződések hatályosak napjainkban területi és kisebbségi kérdésekben. Mindez természetesen nem azt jelenti, hogy Trianon veszteségei ne lennének máig hatóak. Jól mutatja ezt az a jelenség, hogy hiába nyerte vissza szuverenitását Magyarország 1920-ban, és lett szinte kizárólag magyarlakta állam – mint ahogy egyházunk is ekkor vált túlnyomórészt magyar ajkúvá –, mégsem tudunk ennek örülni. Mert nem is kell örülni. Feldolgozni és imádkozni azonban lehet: *Urunk, te azt mondtad, hogy a Téged szeretőknek minden a javukra válik. Ennek tudtában az egységért és a kiengesztelődésért imádkozunk. Add, hogy megőrizzük az egységet azokkal a magyarokkal, akikkel összeköt a közös hit, a kultúra és a történelem, és akik Magyarországon vagy országunk határain túl élnek. A kiengesztelődés lelkületét pedig erősítsd a körülöttünk élő népek iránt. Gyógyítsd az emlékezetünket, és add, hogy a megbékélés útján járjunk. Ne válasszanak el többé a történelmi fájdalmak, hanem kössön össze bennünket a szolidaritás, hogy szeretetben és alkotó együttműködésben építhessük közös jövőnket. Tégy minket a béke és a megbocsátás evangéliumának hiteles tanúivá, hogy fenntartsuk a lelki egységet, amíg majd minden nemzet el nem jön, hogy előtted az imáadásban eggyé forrva leboruljon. Ámen.* (Részlet Gájer László: Ima Trianon 100. évfordulóján című imádságából)

Kövecses László

„ A SZENTEGYHÁZAT GRÁNÁT VERTE SZÉJÉL,
POZDORJÁVA ZÚZOTT TETŐ-FALAT;
DE JÖTT AZ EMBER Ű ÖRÖK REMÉNNYEL...

A TEMPLOMOT ÚJBÓL FŐLÉPÍTÉK
FŐLÉPITETTE Ű, ACÉLOS HIT... ”

REMÉNYIK SÁNDOR

Három hír

Egy hírszerkesztő gondolatai címmel adjuk közre Illisz László presbitertestvérünk írását. Ő hírekkel foglalkozik, így óhatatlanul is találkozik azokkal a válságjelekkel, melyek világunkban jelen vannak. Ezekről ír most. El akar gondolkodtatni mindannyiunkat... Örömem az, hogy úgy tud írni ezekről a jelekről, hogy ismeri a félelmet oszlató Jézust. Csak az általa és benne megújult élet képes tenni a válságjelek enyhítéséért, visszaszorításáért.

A népességnövekedés és a csökkenő természeti erőforrások miatt 2050-re több mint egymilliárdan kényszerülhetnek otthonaik elhagyására – áll a londoni székhelyű Gazdasági és Békekutató Intézet (IEP) jelentésében. A tanulmány rámutat arra, hogy becslések szerint a világ lakossága 2050-re mintegy 10 milliárdra növekszik majd, a természeti kincsekért folytatott harc pedig tovább éleződhet. A nemzetközi kutatóintézet, amely évente teszi közzé globális terrorizmus- és békeindexét, a jelentésben a fekete-afrikai, a közel-keleti és a közép-ázsiai térséget emeli ki, ahonnan vélhetően a legtöbben kényszerülhetnek otthonaik elhagyására. A kutatás leszögezi, hogy a migráció világszerte akár 1,2 milliárd embert is érinthet – hozzátéve, hogy ez a szám 2019-ben körülbelül 30 millió volt.

Az is olvasható a jelentésben, hogy a világban máris 60 százalékkal kevesebb édesvíz van, mint 50 évvel ezelőtt; az élelmiszer iránti kereslet a következő 30 évben pedig vélhetően mintegy 50 százalékkal nő, nagyrészt az ázsiai középosztály növekedése miatt. A kutatás a várható fenyegetéseket két kategóriába sorolja: az egyik az élelmiszer- és ivóvízhiány, valamint a népességnövekedés; a másik pedig a természeti katasztrófák, beleértve a globális felmelegedést is.

A dokumentum 150 országot vizsgál a rájuk váró nehézségek szempontjából, illetve abból a nézőpontból, miként tudnak az egyes államok szembenézni velük. Eszerint míg néhányukat – például Kínát és Indiát – elsősorban a vízhiány fenyegeti, mások – például Pakisztán, Irán, Mozambik, Kenya és Madagaszkár – többféle veszélynek is ki vannak téve. „Ezek az országok jelenleg nagyjából stabilak, de nagymértékben ki vannak téve ökológiai fenyegetéseknek” – áll a 90 oldalas jelentésben.

Az idézett jelentés nyilvánosságra hozatalának másnapján érkezett a hír, hogy leégett a görög Lesbosz szigetén található Moria menekülttábor. Hiába küzdött a lángokkal 10 tűzoltóautó és 25 tűzoltó, a sziget kormányzóhelyettese helyi sajtónak adott nyilatkozatát idéző *BBC* szerint a tábor teljesen elpusztították a lángok. A négyszeresen túlterhelt táborban körülbelül 13 ezer ember élt, zömében afgán menekültek – őket mind evakuálni kellett. A táborlakók közül többen füstmérgezést szenvedtek. A tűz a helyi tűzoltóparancsnok szerint rövid időn belül egyszerre három helyen lobbant fel. Oka egyelőre nem tisztázott.

És még ugyanazon a napon a hírügynökségek jelentették, hogy Matteo Salvini, az olasz ellenzéki Liga párt vezetőjére támadt egy bevándorló egy kam-

pányeseményen Toszkánában, ahol szeptember közepén tartanak regionális választásokat. Matteo Salvini a Firenze közeli Pontassieve utcáin kampányolt, amikor a 30 éves nő a közelébe került és rátámadt: rángatta, majd elszakította a bevándorlásellenes politikai ingét, és letépte a nyakáról a nyakláncokon hordott keresztet. A nőt gyorsan lefoglák. Mint kiderült, ghánai származású, tartózkodási engedéllyel él és dolgozik Olaszországban. A hatóságok szerint a nő „feldőlt állapotban” követte el tettét.

Vajon miért lobbant fel a pusztító tűz Lesboszszon? Cikkem megírásakor erre a görög hatóságok még nem tudtak egyértelmű választ adni, de a szándékos gyújtogatást sem lehet kizárni – tekintettel arra, hogy egy időben több helyen gyulladtak ki a sátrak, konténerok. Lehet, hogy a helybeliek okozták a tüzet, akiknek elfogyott a türelme? Esetleg elégük lett abból, hogy a korábban jövedelmező turistaparadicsomnak számító szigetüket elárasztották a migránsok? Bizony lehet, és a maguk módján igazuk is van. Hiszen a feszültség ott lappang mindenütt, ahol az őslakosok szembetalálják magukat a hivatlan jövevényekkel. (Hogy ez mennyire így van, álljon itt egy közbevetett hír: amazonasi őslakosok lenyilazták a brazil kormány néprajzkutatóját, honfitársukat, aki a dzsungellakók helyzetét tiszta jó szándékból szeretne volna tanulmányozni...) De helyes magatartás 13 ezer emberre rágyújtani a menekülttábor? Nem.

És ugyanígy: nyilván pattanásig nőtt a feszültség abban a nőben is, aki nekiment a migrációellenes, volt olasz kormányfőnek. Megszaggatta a politikai ingét, és kitépte nyakából a keresztet. Vajon üzeni akart ezzel? Esetleg arra akart utalni, hogy megkérdőjelezhető a keresztényi megalapozottsága annak az – egyébként korábban Salvini által hozott – döntésnek, amely alapján nem engedték kikötni az olaszországi kikötőkben a tengerben hánykolódó migránsokat kimentő, civil hajókat? Bizony lehet, hogy arra is utalt ez az erős gesztus. Ha így van, teljesen alaptalan ez a vélemény? Aligha. De helyes magatartás megtépni egy másik embert? Nem.

Hol a rettenetes, megfellebbezhetetlen igazság? Az első hírben.

A hírszerkesztőnek nem tiszte, sőt – ha szakmáját becsületesen műveli – kifejezetten tilos véleményt fűznie a hírekhez. Én sem teszem. Csupán annyit írok még ide, hogy a három hírből nyilvánvalóan látszik: a teremtett világ és benne az uralkodó faj, az ember olyan hátborzongatóan súlyos, globális, pusztító problémákkal küszködik, melyek szinte lehetetlenné teszik a nyugodt, a jövőre bizakodással tekintő létezését.

„*Ne féljete!*” – Aki ezt mondta nekünk, múlhatatlan példát adott a tettek alapuló, egyéni felelősségvállalásból. Ebből kellene ma is erőt merítenünk. De nagyon nehéz. Hiszem, hogy dolgaink keresztény etikán alapuló intézése hozzásegítené bennünket a problémák leküzdéséhez.

De vajon képesek vagyunk-e még erre?

I. L. L.

Öt kérdés az **Így lehet élni!** címmel megrendezett nyári táborról

Az idei nyári táborunkról egy rövid interjú keretében számolunk be. *Ábrahám Zsombor* „rég” táborozós, bár még csak második osztályos. *Káli Anna*, *Rédey Vince* és *Schneller Hanga* felsősök, s először voltak velünk táborozni. *Tóth Katinka* évek óta édesanyaként vesz részt a táborainkban.

1. Miért szeretsz a vári táborokba járni?

Zsombi: Azért, mert jó sok mindenkivel lehet találkozni és barátkozni.

Anna: Nagyon jó élmény volt, a programok változatosak voltak, és a hittanórák sem „órák” voltak, hanem inkább kötetlen beszélgetések.

Vince: Nagyon jól éreztem magam, a nyár egyik legértelmesebb hete volt. Azóta is emlegetem az élményeket a szüleimnek. Az étkezéseket azóta otthon is úgy fejezzük be, hogy „Köszönjük az ebédet/vacsorát, nagyon finom volt!”. És rácsapunk az asztalra. 😊

Hanga: A táborzáró áhítat után, a bőröndök és a hátizsákok között állva arra gondoltam, milyen szívesen maradnék még. De nem is hagytam ott a tábort, mert magammal vittem azt a rengeteg élményt, amit ott szereztem, és amelyekre ma is nagyon szívesen emlékszem vissza. Már várom a jövő évi alkalmat!

Katinka: A világból való „kiszakadás”, a Jézussal és a többiekkel való „intenzív” együttlét, valamint az igazi tábori élmények miatt, amelyek közül többet szüliként is átélhettem.

2. Mit vittél haza az idei Mártoni Táborból?

Zsombi: Az éjszakai vetélkedőt.

Anna: Sok emberrel ismerkedtem meg, a kedvenc programok a strandolás és a délutáni játékok voltak.

Vince: A legjobban a napi programok tetszettek. Különösen a „családokkal” közösen töltött programok: az előadás, amikor Ringo Starr-t játszottam a „Gyilkosság az Aquaworld-ben” című darabban, illetve az éjszakai nyomozós játék. De nagyon szerettem a búcsú tábor tüzet is. Nagyon jó barátokra tettem szert a táborban: olyanokra, akiket eddig még nem is ismertem.

Hanga: Az egész tábor hatalmas élmény volt! A sok örömteli pillanat, melyek kizökkentenek a hétköznapi napokban előforduló szürkeségből és ünnepivé válnak. Ez lehet akár egy játék, egy beszélgetés, a közös éneklések; de az is, amikor ülünk egymás mellett az áhítatokon, és Isten ígéjére figyelünk. A tábori élmények ma is erőt, vigaszt, biztatást és reményt adnak – mikor mire van éppen szükségem. Köszönöm, hogy a részese lehettem, és hálás vagyok a tábor összes élményéért, feledhetetlen pillanatáért!

Katinka: Számomra a legjobb élmény a sárkányhajózás volt: átélhettük, milyen érzés szó szerint „egy hajóban evezni”; másrészt ámulatba ejtett a különleges vízi élővilág – teknősbékát például még soha nem láttam eddig természetes környezetében.

3. Mit tanultál, mi volt az üzenet, amely formált téged?

Zsombi: A vízen járás üzenete.

Anna: Az, hogy Krisztusban mind egyek vagyunk, és testvérekként tekintünk egymásra.

Vince: Az, hogy figyeljünk egymásra, közösen gondolkodjunk és találjunk ki új ötleteket.

Hanga: A hit fontossága, ami nélkül nem lenne erőnk a mindennapi élet feladataihoz, megpróbáltatásaihoz, ami nélkül nem jutnánk semerre. A hit tart meg a nehéz helyzetekben is. Tudom, Isten mellett van, velem vándorol utamon, Ő visel rám gondot. Akárcsak a tanítványoknak, nekünk is el kell indulnunk Jézus felé a hit útján. Ami persze nem jelenti azt, hogy mindjárt tökéletesek is leszünk – minthogy a tanítványok is olykor elbizonytalanodtak, kérdések, kételyek fogalmazódtak meg bennük. De ők felismerték és nekünk is fel kellene: csakis hittel lehet élni!

Katinka: Nekem le kellett győznöm az aggodásomat ahhoz, hogy a gyerekeimet el merjem engedni a táborba. Utólag látom, hogy ha ezt nem teszem, óriási élménytől fosztottam volna meg őket, főleg Zsombit.

4. Melyik tanítvány „arca” volt számodra a legérdekesebb és miért?

Zsombi: Bertalané, mert érdekes volt, hogy meg lehet nyúzni egy embert.

Anna: Nekem Magdalai Mária karaktere tetszett a legjobban. Jó volt látni, hogy Jézus nőket is tanított, a kor férfiközpontú világa ellenére.

Vince: Olivéré, akit a táborban családfőnek is választottunk. Ő volt a legidősebb közöttünk, de nagyon barátságos volt, felnéztünk rá.

Hanga: Magdalai Mária „arca” azért volt számomra különösen érdekes, mivel ő nincs benne abban a tizenkét tanítványban, akiket a leggyakrabban emlegetünk, így a Bibliában sem írnak róla túl sokat. Tetszett, hogy a tábor utolsó áhítatán már nem a régmúltból előlépő tanítványok beszéltek hitükről, így az egész még közelebbinek, személyesebbnek tűnt: hiszen Jézus tanítványai lehetünk ma is!

Katinka: Nem választanék kedvenc tanítványt. Számomra a tanítványokkal kapcsolatban az volt az érdekes, hogy több tanítványnak a kivégzőeszköze vált attribútumává az ikonográfiában. Úgy érzem, ez talán inkább az akkori kor gondolkodását tükrözi, én ma biztosan nem így ábrázolnám őket.

5. Mi lenne a te hívogató „tábori reklámszöveged”?

Zsombi: Járj te is vízen Szigetszentmártonban!

Anna: Itt Jézus szeretete és az emberek szeretete is vár!

Vince: Remek programokkal, családi hangulatban, de akár egyedül, családtagok nélkül is várunk a táborunkba, ahol biztosan barátokra lelsz!

Hanga: Semmilyen reklámszöveggel nem lehet kifejezni, mit ad igazán a tábor. A vári közösségben mindig nagyon jól érzem magam és folyamatosan megtapasztalom: nem vagyok egyedül. Én mindenkit csak biztatni tudok, hogy jöjjön el! Rengeteg élményben lehet része annak, aki velünk tart: önfeléd, nagy nevetésekben, szórakoztató játékokkal eltöltött közös időben, bensőséges beszélgetésekben – mindben érezzük, hogy a tábor minden pillanata Isten áldásával telik.

Katinka: Jézus hív, és a többiek is! Ne mondj nemet, nem fogod megbánni!

Hírek

- Június 28-tól tartottuk nyári táborunkat, összesen 85 fő részvételével (lásd külön írásunkat).
- Július 19-én az istentisztelet keretében köszöntöttük fel *Tóser Gáborné Ipolyát* 60. születésnapja alkalmából.

- Július 19-én *Bence Imre* a badacsonytomaji gyülekezetben szolgált igehirdetéssel, mely alkalmon a helyieken kívül több budavári gyülekezeti tagunk is részt vett.
- Július 26-án *Bencéné Szabó Márta* a nyírszölösi gyülekezetben hirdette az ígét.
- Augusztus 7-9-ig a *Budavári Gospel Kórus* Sámsonházán (Nógrád megye) tartott intenzív próbát és közösségépítő tábort.
- Augusztus 9-én Bokor község adott helyszínt a Nógrádi Evangélikus Egyházmegye missziói napjának, ahol a *Budavári Gospel Kórus – Szuhai Mónika* vezetésével – zenei szolgálatot végzett, *Bence Imre* lelkész pedig igei bizonyoságtétellel szolgált.
- Augusztus 12-én megtörtént a kápolna felújítását követő műszaki átadása, melyen *Kürtös Zoltán* presbiter és *Szakács Zsolt* műszaki ellenőr vett részt.
- Augusztus 16-án került sor három felnőtt keresztelezésre és velük együtt összesen öt felnőtt testvérünk konfirmációjára (lásd külön írásunkat).
- Augusztus 24-27-ig tartottuk meg a nyárzáró napközis napokat 24 résztvevővel. A nagy vacsora példázata alapján az Isten elhívásáról és az elhívás elfogadásáról tanulhattak – sok játék közepette – a részt vevő gyermekek.
- Szeptember 4-én volt az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanévnyitó istentisztelete, amelyen – többek között – gyülekezetünk tagja, *Sárik Eszter* másoddiplomás lelkészképzésben részesülő hallgató bocsáttatott ki gyülekezeti gyakorlatra. Mentora, gyakorlatvezetője *Bence Imre* lelkész lesz.
- Szeptember 6-án tartottuk gyülekezetünk évnyitó istentiszteletét, melyen *Péter Zoltán* lelkész hirdette az ígét. Áldást kértünk a hitoktatókra, az önkéntes gyermekbibliakör-tartókra és a gyermekekre.
- Szeptember 13-án az Ars Sacra Fesztivál keretében nyitottuk meg *Kiss Viktor* festőművész kiállítását a templomban.

Felhívjuk beteg vagy idős testvéreink figyelmét, hogy akik szeretnének otthonukban úrvacsorával élni, telefonon vagy a gyülekezeti honlapon, a szolgálatok/látogatás menüpont alatt található űrlapon keresztül egyeztetethetnek időpontot, és a lelkészek szívesen meglátogatják őket.

Telefon: +36-1-356-9736 (hétfőtől-péntekig 9-13 óra között), vagy <http://budavar.lutheran.hu>

Kedves Testvérek!

Az elektronikus levélcímmel rendelkező testvéreket kérjük szeretettel, hogy jelezzenek vissza: továbbra is postán kéri a Budavári Hírmondót, vagy szívesen fogadják az e-mail címükre. Az elektronikus úton történő továbbítás gyorsabb és olcsóbb. Igaz ugyan, hogy több esetben a tömegesen elküldött levelek „visszapattanhatnak”. Kérjük azt is jelezzék, ha az elmúlt időszakban se postán, se e-mailen nem kaptak Hírmondót. Együttműködésüket köszönjük!

A lelki töltekezéshez továbbra is ajánljuk a honlapunkon megjelenő istentisztelet-közvetítéseket és bibliaórákat, hang- és képanyagokat. Kérjük, hogy akinek van e-mail címe, az ossza meg velünk, és ha eddig nem tette, járuljon hozzá, hogy a budavar@lutheran.hu levelezőlistára felvegyük. Akinek nincs internet-elérhetősége, kérjük telefonon tájékoztasson minket, ha írott igehirdetésre van szüksége.

Lelkészi Hivatal

1014 Budapest I. ker. Tánicsics M. u. 28.

Samu Piroska irodavezető

Kövesy Emese gazdasági vezető

hétfő-péntek: 9.00-13.00

telefon: +36-1-356-9736

mobil: +36-20-387-9572

weblap: <http://budavar.lutheran.hu>

e-mail: budavar@lutheran.hu

Bence Imre – igazgató-lelkész

Fogadóóra: kedd 15.00-18.00; péntek 9.00-12.30

e-mail: imre.bence@lutheran.hu

Bencéné Szabó Márta – lelkész

Fogadóóra: szerda 9.00-13.00

Péter Zoltán – lelkész

Fogadóóra: kedd 9.00-13.00; csütörtök 9.00-13.00

e-mail: zoltan.peter@lutheran.hu

Dr. Fabiny Tamás – püspök

e-mail: tamas.fabiny@lutheran.hu

Budavári Hírmondó

az Egyházközség tájékoztató hírlevele

Olvasó-szerkesztő: Váradai Adél

Tördelés: Hegyi András

Korrektor: Schnellerné Hegedűs Erika

Grafika: Konczos Éva rajztanár-festőművész

Felelős kiadó: Bence Imre igazgató-lelkész

Nyomdai munkák: Rózsadomb Contact Kft.